

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO
LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

Người trình bày:

Luật gia Vũ Xuân Tiền

Ủy viên TV BCH

Trưởng ban Tư vấn và Phản biện chính sách
Hội Các nhà quản trị doanh nghiệp Việt Nam

Ủy viên BCH Hội Luật gia Hà Nội

Chủ tịch HĐTV

Công ty TNHH tư vấn VFAM Việt Nam

Địa chỉ: Phòng 313, Tòa nhà E3b, Yên Hòa, Trung Yên,
Cầu Giấy, Hà Nội

Điện thoại: 04.6281973, Fax: 04.6281973

Website: www.vfam.com.vn

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO
LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

Nội dung trình bày:

I- NHỮNG YÊU CẦU KHÁCH QUAN CỦA
VIỆC SỬA ĐỔI LUẬT BAN HÀNH VBQPPL

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ CHO DỰ THẢO 4
LUẬT BAN HÀNH VBQPPL (VBQPPL)

(Có 21 ý kiến góp ý cụ thể)

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

I- NHỮNG YÊU CẦU KHÁCH QUAN CỦA VIỆC SỬA ĐỔI LUẬT BAN HÀNH VBQPPL

1. Thực trạng:

a. Hiện nay, các Luật, pháp lệnh ở nước ta đang được xây dựng theo nguyên tắc "Luật khung" là hệ thống pháp luật có những biểu hiện cơ bản sau đây:

- Các văn bản luật có tính chất “khung”, vì có nhiều điều khoản chỉ dừng lại ở những quy định mang tính nguyên tắc hoặc chung nhất, chưa đạt đến một sự điều chỉnh cụ thể, rõ ràng và đầy đủ đến mức cần thiết, do vậy chưa thể áp dụng ngay vào thực tiễn;
- Cần có các VBQPPL có giá trị pháp lý thấp hơn quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành luật;
- Nội dung của các luật chưa đầy đủ để có cơ sở quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành; do vậy, không ít trường hợp VB quy định chi tiết không chỉ cụ thể hóa các điều luật đã có mà còn phải có thêm những quy định mới.

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

I- NHỮNG YÊU CẦU KHÁCH QUAN CỦA VIỆC SỬA ĐỔI LUẬT BAN HÀNH VBQPPL

1. Thực trạng:

b. Tình trạng “luật khung” phù hợp với nền kinh tế nước ta trong 20 năm qua vì:

- Các quan hệ xã hội – đối tượng điều chỉnh của luật - chưa hoàn thiện và ổn định, do đó, tính dự báo không cao.
- Trình độ làm luật nói chung và của một số Ban soạn thảo còn thấp.
- Áp lực rất lớn từ chương trình lập pháp trong những năm qua.
- Thiếu một quy trình lập pháp khoa học, việc quyết định xây dựng và ban hành một đạo luật chưa thực sự dựa trên những đề án đã được chuẩn bị kỹ càng về mặt chính sách và những định hướng nội dung điều chỉnh.

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO
LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

I- NHỮNG YÊU CẦU KHÁCH QUAN CỦA VIỆC SỬA ĐỔI LUẬT BAN
HÀNH VBQPPL

1. Thực trạng:

- b. Tình trạng “luật khung” phù hợp với nền kinh tế nước ta trong 20 năm qua vì:
- Quan điểm về xây dựng luật còn cứng nhắc vì cho rằng, chỉ những vấn đề bao trùm một lĩnh vực lớn của đời sống xã hội mới phải ban hành luật;
 - Thiếu kiên quyết trong thực hiện quy trình làm luật và xử lý vi phạm.

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

I- NHỮNG YÊU CẦU KHÁCH QUAN CỦA VIỆC SỬA ĐỔI LUẬT BAN HÀNH VBQPPL

1. Thực trạng:

c. Hậu quả của tình trạng “luật khung”

"Luật khung" tạo ra hệ quả pháp lý không tốt, cụ thể là:

- Tạo ra một hệ thống pháp luật gồm nhiều tầng nấc, nhiều cấp độ VBQPPL có giá trị pháp lý khác nhau giữa lý thuyết và thực tế. Hiện nay, theo lý thuyết thì: Hiến pháp > Luật > Nghị định > Thông tư hướng dẫn

Nhưng trong thực tế thì ngược lại:

- Một số Điều của Hiến pháp chưa có hiệu lực thực tế nếu chưa có Luật. Luật ban hành chưa đi vào cuộc sống nếu chưa có Nghị định. Nghị định cũng bị "treo" nếu chưa có Thông tư hướng dẫn. Do đó: Hiến pháp < Luật < Nghị định < Thông tư hướng dẫn
- Từ đó, trong thực tế cuộc sống, Thông tư hướng dẫn của các Bộ, cơ quan ngang Bộ là VBQPPL "to nhất".

>>>>> Đó là tình trạng không thể chấp nhận!

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO
LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

I- NHỮNG YÊU CẦU KHÁCH QUAN CỦA VIỆC SỬA ĐỔI LUẬT BAN
HÀNH VBQPPL

1. Thực trạng:

c. Hậu quả của tình trạng “luật khung”

- Tạo ra một hệ thống pháp luật thiếu minh bạch, làm giảm niềm tin của người dân vào pháp luật. Đánh giá của Bộ Tư pháp "Tình trạng nợ đọng văn bản quy định chi tiết thi hành luật, pháp lệnh vẫn đang là nguyên nhân hạn chế hiệu lực thực tế của cả hệ thống pháp luật; chưa có cơ chế kiểm soát chặt chẽ việc xây dựng, ban hành thông tư dẫn đến nhiều văn bản không phù hợp với thực tế, còn hiện tượng thiên về thuận lợi cho cơ quan quản lý, chưa tôn trọng đầy đủ quyền và lợi ích hợp pháp của cá nhân, tổ chức".
- Tạo ra một hệ thống pháp luật “ Phức tạp nhất thế giới” !

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO
LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

I- NHỮNG YÊU CẦU KHÁCH QUAN CỦA VIỆC SỬA ĐỔI
LUẬT BAN HÀNH VBQPPL

2. Những yêu cầu khách quan:

- a. Thực hiện nghiêm túc quy định của Hiến pháp 2013 về quyền làm luật của Quốc hội. Khoản 1, Điều 70 Hiến pháp quy định: "Quốc hội có những nhiệm vụ và quyền hạn sau đây: 1. Làm Hiến pháp và sửa đổi Hiến pháp; làm luật và sửa đổi luật".

Theo quy định trên, Quốc hội phải thực hiện tất cả các khâu của quy trình xây dựng luật, hạn chế việc ủy quyền cho bộ máy hành pháp làm luật; ngăn chặn triệt để tình trạng "vừa đá bóng, vừa thổi còi".

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

I- NHỮNG YÊU CẦU KHÁCH QUAN CỦA VIỆC SỬA ĐỔI LUẬT BAN HÀNH VBQPPL

2. Những yêu cầu khách quan:

- b.** Thay đổi tư duy làm luật: Không nhất thiết cho rằng, chỉ những vấn đề bao trùm một lĩnh vực lớn của đời sống xã hội mới phải ban hành luật mà cần có những đạo luật điều chỉnh cụ thể về một vấn đề không lớn, thậm chí là nhỏ.

Tư tưởng xây dựng các bộ luật lớn ở các nước trên thế giới trong thế kỷ XX nay đã lùi vào quá khứ. Ví dụ, riêng việc hỗ trợ các DN nhỏ và vừa, Hàn Quốc đã ban hành 19 Luật. **Chúng ta không sợ có nhiều luật mà chỉ sợ "Luật khung, luật ống" nên bị "treo" trong thực tế.**

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO
LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

I- NHỮNG YÊU CẦU KHÁCH QUAN CỦA VIỆC SỬA ĐỔI
LUẬT BAN HÀNH VBQPPL

2. Những yêu cầu khách quan:

- c. Đảm bảo đến mức cao nhất tính minh bạch của văn bản luật, ngăn chặn triệt để tình trạng đưa lợi ích cục bộ, lợi ích nhóm vào văn bản luật;
- d. Hạn chế đến mức thấp nhất các văn bản dưới luật, quy định chi tiết thi hành luật.

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO
LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN
HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

1. Về tên gọi:

Đề nghị đổi tên thành "Luật VBQPPL". Bởi, khoản 1 Điều 1 dự thảo Luật quy định: "Luật này quy định nguyên tắc, thẩm quyền, trình tự, thủ tục xây dựng, ban hành và tổ chức thi hành VBQPPL; trách nhiệm của các cơ quan nhà nước, tổ chức, cá nhân trong việc xây dựng và tổ chức thi hành VBQPPL".

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

2. Về giải thích từ ngữ

- Khoản 2 Điều 2 DT Luật quy định: "Văn bản không chứa quy phạm pháp luật quy định tại khoản 1 Điều này; văn bản có chứa quy phạm pháp luật, nhưng được ban hành không đúng thẩm quyền, hình thức, trình tự, thủ tục được quy định trong Luật này thì không phải là VBQPPL".
- Đề nghị sửa lại như sau: "Văn bản không chứa quy phạm pháp luật quy định tại khoản 1 Điều này; văn bản có chứa quy phạm pháp luật, nhưng được ban hành không đúng thẩm quyền, hình thức, trình tự, thủ tục được quy định trong Luật này thì không phải là VBQPPL và đối tượng điều chỉnh không bắt buộc phải thực hiện".

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO
LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN
HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

2. Về giải thích từ ngữ

- Lý do:
 - Nâng cao hiệu lực của VBQPPL;
 - Ngăn chặn tình trạng đưa thêm nội dung quy phạm pháp luật vào văn bản dưới luật phục vụ cho lợi ích cục bộ, lợi ích nhóm;
 - Đảm bảo tốt hơn về quyền công dân, quyền của DN

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

3. Về hệ thống VBQPPL

Khoản 2 Điều 3 Dự thảo luật quy định các văn bản QPPL. Đề nghị sửa lại điểm h như sau: h) Thông tư của Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang bộ đối với những luật được ban hành lần đầu và Pháp lệnh của UBTVQH.

Lý do:

- Các luật được xây dựng trong thời gian tới phần lớn là Luật sửa đổi hoặc Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của luật đã ban hành và đi vào cuộc sống trong một thời gian từ 05 năm đến 10 năm.

Do đó, có đủ điều kiện để Luật hoá những quy định của Nghị định, chuyển nội dung các Thông tư hướng dẫn vào Nghị định của Chính phủ, không cần ban hành thông tư hướng dẫn nữa.

- Hạn chế một bước tình trạng "luật khung"
- Thu hẹp dự địa của lợi ích cục bộ, lợi ích nhóm thông qua việc ban hành Thông tư hướng dẫn.

**VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO
LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)**

**II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL
(SỬA ĐỔI)**

4. Về VB QPPL của HĐND, UBND cấp huyện

- Tiết k, khoản 2 Điều 3 DT Luật đưa ra 2 phương án.
- Nhất trí với phương án 2 không quy định thẩm quyền ban hành VBQPPL của huyện, xã.

Bởi vì, cấp huyện, xã là những cấp quản lý hành chính Nhà nước, chủ yếu là thừa hành, không cần thiết phải ban hành VBQPPL.

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

5. Về Nguyên tắc xây dựng, ban hành và thi hành VBQPPL

5.1. Tiết a khoản 2 Điều 4 quy định một trong những nguyên tắc thi hành VBQPPL như sau:

"a) VBQPPL phải được áp dụng trực tiếp, trừ đối với những điều, khoản, điểm cần quy định chi tiết".

Đề nghị:

a - Sửa tiết a nêu trên như sau:

"a) VBQPPL phải được áp dụng trực tiếp, trừ đối với những điều, khoản, điểm cần quy định chi tiết của Luật được ban hành lần đầu và Pháp lệnh của UBTWQH".

b- Quy định rõ trong luật về nguyên tắc những nội dung nào cần có quy định chi tiết nhằm ngăn chặn tình trạng "chuyên giao" cho văn bản dưới luật quá nhiều.

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

5. Về Nguyên tắc xây dựng, ban hành và thi hành VBQPPL

5.2. Tiết e khoản 2 Điều 4 quy định:

e) Bảo đảm sự gắn kết chặt chẽ giữa thi hành VBQPPL và xây dựng, ban hành VBQPPL

Đề nghị bỏ nguyên tắc này vì:

- Đã có những nguyên tắc b, c, d, đ .
- Quy định đó không khả thi vì việc xây dựng, ban hành VBQPPL thực hiện trước, việc thi hành VBQPPL thực hiện sau và với những chủ thể khác nhau. Do đó, Luật khó có thể có những quy định đảm bảo sự "gắn kết" giữa hai quá trình này.

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

5. Về Nguyên tắc xây dựng, ban hành và thi hành VBQPPL

5.3. Tiết h khoản 2 Điều 4 quy định:

h) Cơ quan, người có thẩm quyền phải chịu trách nhiệm về việc chậm ban hành văn bản quy định chi tiết thi hành luật, pháp lệnh, quyết định của Chủ tịch nước hoặc ban hành VBQPPL trái Hiến pháp, luật, pháp lệnh, quyết định của Chủ tịch nước, nghị định, quyết định của Thủ tướng Chính phủ.

- Đề nghị làm rõ hơn quy định;
 - "Phải chịu trách nhiệm" là chịu trách nhiệm như thế nào? Bởi, tình trạng chậm ban hành văn bản quy định chi tiết hoặc có "sáng tạo" trái luật trong văn bản quy định chi tiết xảy ra không ít nhưng từ trước đến nay chưa thấy ai chịu trách nhiệm?
 - Nếu quy định trách nhiệm bồi thường thiệt hại thì Tòa án nào xét xử? Vì theo Luật Tố tụng hành chính, Tòa hành chính chỉ thụ lý các vụ kiện với văn bản hành chính không thụ lý với vụ kiện về VBQPPL?

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO
LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL
(SỬA ĐỔI)

6. Về Văn bản quy định chi tiết

- Khoản 1 Điều 10 DT Luật quy định:
 1. VBQPPL phải được quy định cụ thể để khi có hiệu lực thì thi hành được ngay. Trường hợp trong văn bản có điều, khoản mà nội dung liên quan đến quy trình, quy chuẩn kỹ thuật, những vấn đề chưa có tính ổn định cao thì ngay tại điều, khoản đó có thể giao cho cơ quan nhà nước có thẩm quyền quy định chi tiết. Cơ quan được giao ban hành văn bản quy định chi tiết không được ủy quyền tiếp.

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

6. Về Văn bản quy định chi tiết

- Đề nghị sửa lại khoản 1 nêu trên như sau:
"1. VBQPPL phải được quy định cụ thể để khi có hiệu lực thì thi hành được ngay. Trường hợp trong văn bản có điều, khoản cần quy định chi tiết thì được giao cho Chính phủ quy định chi tiết ngay trong điều, khoản đó".
- Lý do:
 - Việc ban hành luật là thẩm quyền của Quốc hội, việc quy định chi tiết (nếu có) là thẩm quyền của Chính phủ. Luật không giao việc trực tiếp cho các Bộ, cơ quan ngang Bộ.
 - Việc giao quyền "tắt" như trên, tạo dư địa cho việc đưa vào Thông tư hướng dẫn những nội dung phục vụ lợi ích cục bộ, lợi ích nhóm vì Thông tư thường không được kiểm soát chặt chẽ.

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO

LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

7. Về Trách nhiệm của cơ quan, tổ chức, đại biểu Quốc hội trong việc lập đề nghị xây dựng luật, pháp lệnh

7.1. Tiết b khoản 1 Điều 27 quy định:

b) Tổ chức nghiên cứu khoa học về các vấn đề liên quan để hỗ trợ cho việc lập đề nghị xây dựng luật, pháp lệnh; nghiên cứu thông tin, tư liệu, điều ước quốc tế mà Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là thành viên hoặc đã có kế hoạch gia nhập có liên quan đến đề nghị xây dựng luật, pháp lệnh. Trong trường hợp cần thiết, yêu cầu cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan cung cấp tài liệu, thông tin liên quan đến đề nghị xây dựng luật, pháp lệnh;

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

7. Về Trách nhiệm của cơ quan, tổ chức, đại biểu Quốc hội trong việc lập đề nghị xây dựng luật, pháp lệnh

Đề nghị sửa lại khoản trên như sau:

- b) Tổ chức nghiên cứu khoa học về các vấn đề liên quan để hỗ trợ cho việc lập đề nghị xây dựng luật, pháp lệnh; nghiên cứu thông tin, tư liệu, điều ước quốc tế mà Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là thành viên hoặc đã có kế hoạch gia nhập có liên quan đến đề nghị xây dựng luật, pháp lệnh; yêu cầu cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan cung cấp tài liệu, thông tin liên quan đến đề nghị xây dựng luật, pháp lệnh;
- Bỏ cụm từ "**Trong trường hợp cần thiết**" vì cụm từ này không rõ ràng và có thể xảy ra tình trạng yêu cầu cung cấp tài liệu, thông tin liên quan không được chấp nhận với lý do "không cần thiết".

**VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO
LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)**

**II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL
(SỬA ĐỔI)**

**7. Về Trách nhiệm của cơ quan, tổ chức, đại biểu Quốc hội trong
việc lập đề nghị xây dựng luật, pháp lệnh**

7.2. Tiết c khoản 1 Điều 27 quy định:

c) Xây dựng nội dung của chính sách trong dự án luật, pháp lệnh; các giải pháp để thực hiện chính sách; đánh giá tác động của chính sách, các giải pháp và lý do của việc lựa chọn chính sách;

Đề nghị:

Việc "Xây dựng nội dung của chính sách" là vấn đề mới và quan trọng. Vì vậy, cần quy định cụ thể hơn việc "xây dựng nội dung của chính sách" bao gồm những vấn đề gì tránh tình trạng văn bản về "Nội dung của chính sách" chỉ được làm cho đủ thủ tục.

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

8. Về lấy ý kiến đối với đề nghị xây dựng luật, pháp lệnh

Điều 28 Dự thảo Luật quy định về lấy ý kiến đối với đề nghị xây dựng luật, pháp lệnh với 3 khoản. Đề nghị bổ sung thêm khoản 4 như sau:

"4. Cơ quan, tổ chức, đại biểu Quốc hội đã lấy ý kiến đối với đề nghị xây dựng luật, pháp lệnh có trách nhiệm tổng hợp các ý kiến góp ý, thông báo về những ý kiến tiếp thu, những ý kiến không tiếp thu và lý do không tiếp thu. Nếu có yêu cầu của người góp ý, phải tổ chức để đối thoại trực tiếp về những nội dung không tiếp thu".

Lý do:

- Để việc lấy ý kiến được thực hiện nghiêm túc, không mang tính hình thức như hiện nay;
- Thể hiện sự tôn trọng với các ý kiến góp ý, thu hút được nhiều ý kiến góp ý tâm huyết.

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

9. Về phân công cơ quan chủ trì soạn thảo luật, pháp lệnh

Điều 42, 43 dự thảo luật quy định về phân công cơ quan chủ trì soạn thảo luật, pháp lệnh. Đề nghị không bỏ Ban soạn thảo và quy định lại về Ban soạn thảo như sau:

Điều 42: Ban soạn thảo Luật, Pháp lệnh

1. Ủy ban thường vụ Quốc hội thành lập Ban soạn thảo đối với các dự án luật, pháp lệnh đã được quy định trong chương trình xây dựng luật, pháp lệnh hàng năm của Quốc hội.
2. Thành phần Ban soạn thảo Luật, pháp lệnh gồm:
 - Chủ nhiệm Ủy ban của Quốc hội có liên quan đến lĩnh vực luật điều chỉnh làm Trưởng ban soạn thảo các dự thảo Luật, pháp lệnh.
 - Các thành viên Ban soạn thảo gồm: Đại diện Văn phòng Chính phủ, Bộ Tư pháp, Bộ, cơ quan ngang bộ có liên quan, đại diện Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam, đại diện các hiệp hội, hội nghề nghiệp hoặc ngành hàng có liên quan, các nhà khoa học, các chuyên gia tư vấn độc lập.

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

9. Về phân công cơ quan chủ trì soạn thảo luật, pháp lệnh

- **Điều 43: Nhiệm vụ của Ban soạn thảo, Trưởng Ban soạn thảo**
(Theo Điều 32 Luật ban hành VBQPPL năm 2008)

Lý do của đề nghị trên:

- Thực tế đã chứng minh rằng, Ban soạn thảo dự án Luật, pháp lệnh có vị trí đặc biệt quan trọng. Khi dự thảo Luật, pháp lệnh đã hoàn thành, các ý kiến góp ý, phản biện rất ít tác dụng.
- Việc hình thành một Ban soạn thảo "khép kín" trong cơ quan, tổ chức chủ trì là dư địa cho tình trạng "vừa đá bóng, vừa thổi còi", tính minh bạch, tính thống nhất, tính khả thi của Luật, pháp lệnh bị vi phạm.
- Việc phê duyệt nội dung của chính sách là cần thiết nhưng không thể thay thế một Ban soạn thảo đa thành phần vì Tờ trình về nội dung của chính sách vẫn chỉ là những nguyên tắc chung, chưa cụ thể như dự thảo luật, pháp lệnh.
- Để đảm bảo Quốc hội thực sự “làm luật” theo quy định của Hiến pháp.

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO
LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN
HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

10. Về lấy ý kiến đối với dự án luật, pháp lệnh

10.1. Khoản 3 Điều 45 DT Luật quy định:

- 3. Cơ quan, tổ chức chủ trì soạn thảo có trách nhiệm tổng hợp, nghiên cứu, tiếp thu các ý kiến góp ý và đăng tải đầy đủ nội dung tiếp thu, giải trình ý kiến trên Trang thông tin điện tử về xây dựng pháp luật của Chính phủ và Cổng thông tin điện tử của cơ quan, tổ chức mình để Nhân dân biết.

**VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO
LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)**

**II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL
(SỬA ĐỔI)**

10. Về lấy ý kiến đối với dự án luật, pháp lệnh

- Đề nghị sửa khoản 3 Điều 45 nêu trên như sau:

3. Ban soạn thảo dự án luật, pháp lệnh có trách nhiệm tổng hợp, nghiên cứu, tiếp thu các ý kiến góp ý và đăng tải đầy đủ nội dung tiếp thu, giải trình ý kiến trên Trang thông tin điện tử về xây dựng pháp luật của Chính phủ và Công thông tin điện tử của cơ quan, tổ chức mình để Nhân dân biết. Ý kiến giải trình phải nêu rõ những ý kiến nào tiếp thu, những ý kiến nào không tiếp thu và lý do không tiếp thu. Nếu có yêu cầu của người, tổ chức góp ý, phải tổ chức đối thoại trực tiếp giữa Ban soạn thảo với người, tổ chức góp ý đối với những ý kiến không được tiếp thu.

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO
LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN
HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

10. Về lấy ý kiến đối với dự án luật, pháp lệnh

10.1. Khoản 3 Điều 45 DT Luật

- Lý do:
 - Để đảm bảo tính minh bạch, tính khả thi của Luật, pháp lệnh;
 - Tôn trọng hơn quyền của công dân, doanh nghiệp trong việc xây dựng một nhà nước pháp quyền.

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

10. Về lấy ý kiến đối với dự án luật, pháp lệnh

10.2. Khoản 4 Điều 45 quy định:

4. Đối với dự án luật, pháp lệnh do đại biểu Quốc hội soạn thảo, Viện nghiên cứu lập pháp có trách nhiệm tổ chức lấy ý kiến theo quy định tại Điều này.

- Đề nghị bổ sung vào khoản 4 nêu trên như sau:

4. Đối với dự án luật, pháp lệnh do đại biểu Quốc hội soạn thảo, Viện nghiên cứu lập pháp có trách nhiệm tổ chức lấy ý kiến hoặc đại biểu Quốc hội soạn thảo lựa chọn Văn phòng Luật sư, đơn vị tư vấn lấy ý kiến theo quy định tại Điều này.

- Lý do:

- Để đại biểu Quốc hội soạn thảo luật, pháp lệnh có quyền lựa chọn đơn vị giúp mình thực hiện nhiệm vụ.
- Từng bước "xã hội hoá" một số khâu trong việc xây dựng Luật, pháp lệnh.

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO
LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN
HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

11. Về thẩm định dự án luật, pháp lệnh

- Điều 46 DT Luật quy định về thẩm định dự án luật, pháp lệnh do Chính phủ trình

Đề nghị sửa lại như sau:

11.1. Đổi tên Điều 46 thành: Thẩm định dự án luật, pháp lệnh.

11.2. Sửa khoản 1 Điều 46 như sau:

"1. Bộ Tư pháp có trách nhiệm thẩm định tất cả các dự án luật, pháp lệnh với tư cách là thành viên Ban soạn thảo".

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

11. Về thẩm định dự án luật, pháp lệnh

11.3. Bổ sung thêm tiết d vào khoản 2 Điều 46 với nội dung:

(d) Bản đánh giá về sự cần thiết, tính khả thi của điều kiện kinh doanh nếu dự thảo luật, pháp lệnh có quy định điều kiện kinh doanh hoặc bổ sung điều kiện kinh doanh;

11.4. Bổ sung vào tiết c khoản 3 Điều 46 như sau:

c) Sự cần thiết, tính hợp lý và chi phí tuân thủ các thủ tục hành chính và/ hoặc điều kiện kinh doanh trong dự thảo văn bản, nếu trong dự thảo luật, pháp lệnh có quy định thủ tục hành chính và/ hoặc điều kiện kinh doanh;

• Lý do:

- Đảm bảo cho dự thảo luật, pháp lệnh đáp ứng yêu cầu hợp hiến, hợp pháp;
- Ngăn chặn tình trạng đặt thêm những điều kiện kinh doanh nhưng không phát sinh thêm thủ tục hành chính, gây khó khăn cho các DN.

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

12. Về thẩm tra dự án luật, pháp lệnh

- Điều 51 Dự thảo Luật quy định về thẩm tra của Hội đồng dân tộc và các Ủy ban của Quốc hội về dự án luật, pháp lệnh. Đề nghị sửa lại Điều 51 như sau:

Điều 51. Thẩm tra dự án luật, pháp lệnh

1. Ủy ban pháp luật của Quốc hội thẩm tra các dự án Luật, pháp lệnh trước khi trình Quốc hội, Ủy ban thường vụ Quốc hội thảo luận, cho ý kiến. Đối với các dự án luật, pháp lệnh do Ủy ban pháp luật của Quốc hội làm trưởng ban soạn thảo hoặc có những nội dung mới, phức tạp, Ủy ban TVQH thành lập Hội đồng lâm thời để thẩm tra dự án luật, pháp lệnh. Hội đồng lâm thời gồm:

- Đại biểu Quốc có trình độ chuyên môn sâu về lĩnh vực dự án luật, pháp lệnh điều chỉnh;
 - Đại diện VP Chính phủ;
 - Đại diện Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam;
 - Một số nhà khoa học, chuyên gia tư vấn độc lập về lĩnh vực dự án luật, pháp lệnh điều chỉnh.
- Các khoản 2, 3, 4 giữ nguyên như dự thảo luật.

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO
LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN
HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

13. Về nội dung thẩm tra dự án luật, pháp lệnh

- Khoản 5 Điều 53 DT luật quy định:

5. Sự cần thiết, tính hợp lý và chi phí tuân thủ các thủ tục hành chính, trong dự thảo văn bản, nếu dự thảo luật, pháp lệnh có quy định thủ tục hành chính;

- Đề nghị sửa lại khoản 5 nêu trên như sau:

5. Sự cần thiết, tính hợp lý và chi phí tuân thủ các thủ tục hành chính, điều kiện kinh doanh trong dự thảo văn bản, nếu dự thảo luật, pháp lệnh có quy định thủ tục hành chính, điều kiện kinh doanh;

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

14. Về xây dựng văn bản QPPL chi tiết của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang bộ.

Mục 1, Chương V dự thảo luật quy định về xây dựng VB QPPL chi tiết.

- Đề nghị: Bổ sung thêm 01 Điều về nguyên tắc xây dựng VBQPPL chi tiết như sau:
- **Điều 69a. Nguyên tắc xây dựng VBQPPL chi tiết**

Việc xây dựng các VBQPPL chi tiết phải theo những nguyên tắc sau:

- Chỉ quy định chi tiết đối với những nội dung có yêu cầu quy định chi tiết ghi tại các Điều, khoản của luật, pháp lệnh đã ban hành.
- Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang bộ ký ban hành văn bản quy định chi tiết thuộc thẩm quyền, không uỷ quyền cho cấp phó.
- Không được đặt thêm những nội dung quy phạm pháp luật, các thủ tục hành chính, điều kiện kinh doanh.
- Phải có hiệu lực thi hành cùng với hiệu lực thi hành của luật, pháp lệnh đã được ban hành.

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

15. Về thẩm định dự thảo văn bản quy định chi tiết

- Khoản 1 Điều 72 DT luật quy định:

1. Bộ Tư pháp thẩm định dự thảo nghị định, quyết định của Thủ tướng Chính phủ quy định chi tiết luật, pháp lệnh, quyết định của Chủ tịch nước.

Tổ chức pháp chế bộ, cơ quan ngang bộ thẩm định dự thảo thông tư của Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang bộ, quy định chi tiết luật, pháp lệnh, quyết định của Chủ tịch nước, nghị định, quyết định của Thủ tướng Chính phủ.

- Đề nghị sửa lại khoản 1 nêu trên như sau:

1. Bộ Tư pháp thẩm định dự thảo các văn bản quy định chi tiết luật, pháp lệnh, quyết định của Chủ tịch nước, dự thảo thông tư của Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang bộ...

Lý do: Nếu để Tổ chức pháp chế của Bộ, cơ quan ngang bộ thẩm định các VBQPPL do Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang bộ ban hành thì hiệu lực của thẩm định không cao, kẽ hở cho việc đưa vào văn bản quy định chi tiết lợi ích cục bộ, lợi ích nhóm.

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

16. Về hồ sơ đề nghị xây dựng nghị định

- Tiết d khoản 1 điều 79 quy định một trong những nội dung của Tờ trình xây dựng nghị định như sau:
 - d) Mục tiêu, nội dung chính sách trong nghị định và các giải pháp để thực hiện chính sách đã được lựa chọn và lý do của việc lựa chọn;
- Đề nghị: Nghiên cứu để bỏ nội dung này vì:
 - Nghị định chỉ quy định chi tiết những nội dung được giao trong các điều, khoản của luật, pháp lệnh đã ban hành;
 - Nghị định không thể có mục tiêu, nội dung chính sách riêng khác với mục tiêu, nội dung chính sách của luật, pháp lệnh đã ban hành.

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

17. Về thẩm định dự thảo thông tư của bộ, cơ quan ngang bộ

Đề nghị sửa khoản 1 Điều 92 DT luật như sau:

1. Bộ Tư pháp có trách nhiệm thẩm định dự thảo thông tư do Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang Bộ thuộc Chính phủ ban hành

Đối với thông tư có quy định ảnh hưởng trực tiếp đến quyền, nghĩa vụ, lợi ích của người dân, doanh nghiệp hoặc có tính đa ngành, đa lĩnh vực thì Bộ trưởng Bộ Tư pháp thành lập Hội đồng tư vấn thẩm định có sự tham gia của cơ quan, tổ chức, đơn vị có liên quan, các chuyên gia, nhà khoa học.

- Lý do:

- Để tránh tình trạng "vừa đá bóng, vừa thổi còi" trong xây dựng VBQPPL.

- Để khắc phục hạn chế "chưa có cơ chế kiểm soát chặt chẽ việc xây dựng, ban hành thông tư dẫn đến nhiều văn bản không phù hợp với thực tế, còn hiện tượng thiên về thuận lợi cho cơ quan quản lý, chưa tôn trọng đầy đủ quyền và lợi ích hợp pháp của cá nhân, tổ chức" theo nhận định của Bộ Tư pháp.

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO
LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

18. Về hiệu lực trở về trước của VBQPPL

18.1. Khoản 1 Điều 128 DT luật quy định:

1. Chỉ trong trường hợp thật cần thiết, VBQPPL mới được quy định hiệu lực trở về trước.

Đề nghị quy định cụ thể trong những trường hợp nào thì VBQPPL được quy định hiệu lực trở về trước.

18.2. Bổ sung tiết c vào khoản 2 Điều 128 DT luật với nội dung sau:

c) Văn bản quy định chi tiết ban hành sau ngày văn bản có hiệu lực cao hơn có hiệu lực;

Lý do:

- Để ngăn chặn tình trạng chậm ban hành VBQPPL chi tiết;
- Đảm bảo sự minh bạch, đảm bảo quyền lợi hợp pháp của công dân và doanh nghiệp, tránh oan sai trong xử lý vi phạm.

**VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO
LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)**

**II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL
(SỬA ĐỔI)**

19. Về ngưng hiệu lực VBQPPL

19.1. Đề nghị sửa khoản 1 và tiết a khoản 1 Điều 129 DT luật như sau:

1. VBQPPL đương nhiên ngưng hiệu lực toàn bộ hoặc một phần trong các trường hợp sau đây:

a) Bị đình chỉ việc thi hành theo quy định tại khoản 3 Điều 150, khoản 2 Điều 151 và khoản 1, khoản 2, khoản 3 Điều 152 của Luật này.

19.2. Bổ sung thêm tiết c khoản 1 về trường hợp VBQPPL đương nhiên hết hiệu lực:

c) Văn bản quy định chi tiết chậm sửa đổi, bổ sung không quy định chi tiết đối với VBQPPL có hiệu lực cao hơn đã ban hành.

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO
LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN
HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

19. Về ngưng hiệu lực VBQPPL

19.3. Bỏ khoản 2 và 3 Điều 129 vì khi đã quy định VBQPPL đương nhiên hết hiệu lực thì không nhất thiết phải có quyết định của cơ quan quản lý nhà nước có thẩm quyền.

Lý do:

- Để đảm bảo tính thống nhất trong hệ thống VBQPPL;
- Thực hiện triệt để việc cải cách thủ tục hành chính;
- Đảm bảo quyền lợi cho công dân, doanh nghiệp; tránh oan sai trong xử lý vi phạm.

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

20. Về trường hợp VBQPPL hết hiệu lực

- Khoản 4 Điều 130 DT luật quy định:
4.VBQPPL hết hiệu lực thì VBQPPL quy định chi tiết thi hành văn bản đó cũng đồng thời hết hiệu lực, trừ trường hợp được giữ lại toàn bộ hoặc một phần vì còn phù hợp với các quy định của VBQPPL mới.
- Đề nghị sửa khoản 4 nêu trên như sau:
4.VBQPPL hết hiệu lực thì VBQPPL quy định chi tiết thi hành văn bản đó cũng đồng thời hết hiệu lực.
- Bỏ đoạn: "trừ trường hợp được giữ lại toàn bộ hoặc một phần vì còn phù hợp với các quy định của VBQPPL mới" vì:
 - Đoạn trên gây khó khăn lớn cho đối tượng thực hiện;
 - Tạo điều kiện thuận lợi cho tình trạng chậm ban hành VBQPPL chi tiết và người có trách nhiệm vẫn vô can.

VÀI Ý KIẾN GÓP Ý DỰ THẢO LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT (SỬA ĐỔI)

II- NHỮNG GÓP Ý CỤ THỂ VÀO DỰ THẢO 4 LUẬT BAN HÀNH VBQPPL (SỬA ĐỔI)

21. Về áp dụng VBQPPL

- Khoản 4 Điều 132 quy định:
 4. Trong trường hợp VBQPPL chung và VBQPPL chuyên ngành có quy định về cùng một vấn đề thì áp dụng VBQPPL chuyên ngành; trường hợp VBQPPL chuyên ngành không có quy định hoặc quy định không rõ thì áp dụng VBQPPL chung.
- Đề nghị xem lại khoản 4 nêu trên vì:
 - Tiết e khoản 1 Điều 4 của DT luật quy định: "e) Không quy định một vấn đề ở nhiều VBQPPL khác nhau".
 - Nếu quy định như trên, tình trạng luật chuyên ngành "gặm nhấm" luật chung như các luật chuyên ngành đã "gặm nhấm" gần hết Luật DN sẽ được hợp thức hoá.

Lời cảm ơn

Chuyên đề tạm dừng ở đây

*Xin trân trọng cảm ơn sự quan tâm,
theo dõi.*